

A. LÝ THUYẾT

I. HÀM SỐ LIÊN TỤC TẠI MỘT ĐIỂM

Định nghĩa 1

Cho hàm số $y = f(x)$ xác định trên khoảng K và $x_0 \in K$.

Hàm số $y = f(x)$ được gọi là liên tục tại x_0 nếu $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$.

Ví dụ 1. Xét tính liên tục của hàm số $f(x) = 2x^2 - 1$ tại $x_0 = 2$.

Giải

Hàm số đã cho xác định trên \mathbb{R} .

Do đó hàm số xác định trên khoảng $1; +\infty$ chứa $x_0 = 2$. Khi đó ta có:

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} (2x^2 - 1) = 2 \cdot 2^2 - 1 = 4 - 1 = 3 = f(2).$$

Vậy hàm số $y = f(x)$ liên tục tại $x_0 = 2$.

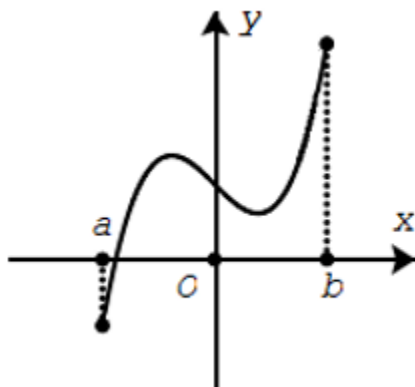
II. HÀM SỐ LIÊN TỤC TRÊN MỘT KHOẢNG

Định nghĩa 2

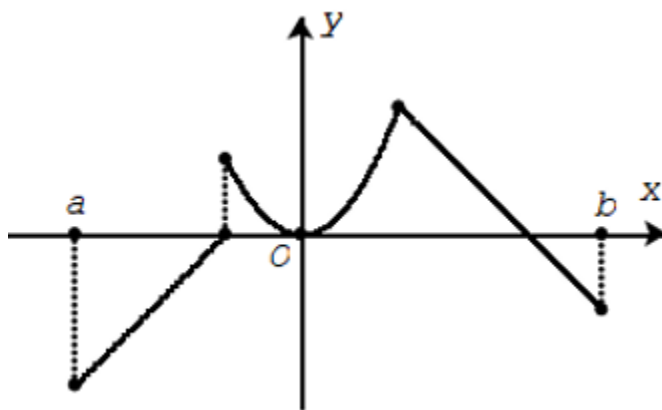
Hàm số $y = f(x)$ được gọi là liên tục trên một khoảng nếu nó liên tục tại mọi điểm của khoảng đó.

Hàm số $y = f(x)$ được gọi là liên tục trên đoạn $[a; b]$ nếu nó liên tục trên khoảng $(a; b)$ và $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a), \lim_{x \rightarrow b^-} f(x) = f(b)$.

Nhận xét: Đồ thị của hàm số liên tục trên một khoảng là một đường liền trên khoảng đó.

Hàm số liên tục trên khoảng (a;b)

Hàm số không liên tục trên khoảng (a; b).

III. MỘT SỐ ĐỊNH LÝ CƠ BẢN

Định lý 1

- a) Hàm số đa thức liên tục trên toàn bộ tập số thực .
- b) Hàm số phân thức hữu tỉ và hàm số lượng giác liên tục trên từng khoảng xác định của chúng.

Định lí 2

Giả sử $y = f(x)$ và $y = g(x)$ là hai hàm số liên tục tại điểm x_0 . Khi đó:

- a) Các hàm số $y = f(x) + g(x)$, $y = f(x) - g(x)$ và $y = f(x).g(x)$ liên tục tại x_0 ;
- b) Hàm số $\frac{f(x)}{g(x)}$ liên tục tại x_0 nếu $g(x_0) \neq 0$.

Ví dụ 2. Cho hàm số $y = f(x) = x^2 - 2x - 3$ khi $x \neq 3$ và $y = 4$ khi $x = 3$ trên tập xác định của nó.

Giải

Tập xác định $D = \mathbb{R}$

- Nếu $x = 3$, ta có $f(3) =$

$$4, \lim_{x \rightarrow 3} x^2 - 2x - 3 = \lim_{x \rightarrow 3} (x-3)(x+1) = 0 \cdot 4 = 0 = f(3)$$

Do đó $f(x)$ liên tục tại $x = 3$.

- Nếu $x \neq 3$ thì $f(x) = x^2 - 2x - 3$ là hàm phân thức hữu tỉ nên liên tục trên các khoảng $-\infty; 3$; $3; +\infty$.

Vậy hàm số $y = f(x)$ liên tục trên \mathbb{R} .

Định lí 3

Nếu hàm số $y = f(x)$ liên tục trên đoạn $[a; b]$ và $f(a).f(b) < 0$, thì tồn tại ít nhất một điểm $c \in (a; b)$ sao cho $f(c) = 0$.

Định lí 3 có thể phát biểu theo một dạng khác như sau:

Nếu hàm số $y = f(x)$ liên tục trên đoạn $[a; b]$ và $f(a).f(b) < 0$, thì phương trình $f(x) = 0$ có ít nhất một nghiệm nằm trong khoảng (a, b) .

Ví dụ 3. Chứng minh rằng phương trình $x^5 - 3x - 7 = 0$ luôn có nghiệm.

Giải

Xét hàm $f(x) = x^5 - 3x - 7$

Ta có: $f(0) = -7$, $f(2) = 19$. Do đó $f(0).f(2) = (-7).19 < 0$.

Vì hàm số $f(x)$ là hàm đa thức nên liên tục trên \mathbb{R} . Do đó hàm số $f(x)$ liên tục trên $[0;2]$. Từ đó suy ra phương trình $f(x) = 0$ có ít nhất một nghiệm $x_0 \in (0;2)$.

Vậy phương trình đã cho luôn có nghiệm.

B. Bài tập

I. Bài tập trắc nghiệm

Bài 1: Cho hàm số
$$f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{2x+8}-2}{\sqrt{x+2}} & x > -2 \\ 0 & x = -2 \end{cases}$$
. Tìm khẳng định đúng trong các khẳng định sau:

(I) $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = 0$.

(II) $f(x)$ liên tục tại $x = -2$

(III) $f(x)$ gián đoạn tại $x = -2$

A. Chỉ (I) và (III).

B. Chỉ (I) và (II).

C. Chỉ (I).

D. Chỉ (II)

Lời giải:

$$\begin{aligned} & \lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{\sqrt{2x+8}-2}{\sqrt{x+2}} \\ &= \lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{2x+8-4}{(\sqrt{2x+8}+2)\sqrt{x+2}} \\ &= \lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{2\sqrt{x+2}}{(\sqrt{2x+8}+2)} = 0 \end{aligned}$$

Vậy $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = f(-2)$

Nên hàm số liên tục tại $x = -2$

Chọn đáp án B

$$f(x) = \begin{cases} (x+1)^2, & x > 1 \\ x^2 + 3, & x < 1 \\ k^2, & x = 1 \end{cases}$$

Bài 2: Cho hàm số . Tìm k để $f(x)$ gián đoạn tại $x = 1$.

A. $k \neq \pm 2$.

B. $k \neq 2$.

C. $k \neq -2$.

D. $k \neq \pm 1$.

Lời giải:

TXĐ : $D = \mathbb{R}$

Với $x = 1$ ta có $f(1) = k^2$

Với $x \neq 1$ ta có

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (x^2 + 3) = 4;$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (x + 1)^2 = 4$$

Suy ra $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 4$.

Vậy để hàm số gián đoạn tại $x = 1$

Khi $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) \neq k^2 \Leftrightarrow k^2 \neq 4 \Leftrightarrow k \neq \pm 2$.

Chọn đáp án A

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 3x + 2}{\sqrt{x - 1}} + 2 & \text{ khi } x > 1 \\ 3x^2 + x - 1 & \text{ khi } x \leq 1 \end{cases}$$

Bài 3: Cho hàm số . Khẳng định nào sau đây đúng nhất

A. Hàm số liên tục tại $x = 1$

B. Hàm số liên tục tại mọi điểm

C. Hàm số không liên tục tại $x = 1$

D. Tất cả đều sai

Lời giải:

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \left[\frac{(x-1)(x-2)}{\sqrt{x-1}} + 2 \right] \\ &= \lim_{x \rightarrow 1^+} [\sqrt{x-1} \cdot (x+2) + 2] = 2 \\ \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 1^-} (3x^2 + x - 1) = 3 \neq \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x)\end{aligned}$$

Hàm số không liên tục tại $x = 1$

Chọn đáp án C

Bài 4: Chọn giá trị $f(0)$ để các hàm số $f(x) = \frac{\sqrt{2x+1}-1}{x(x+1)}$ liên tục tại điểm $x=0$.

A. 1

B. 2

C. 3

D. 4

Lời giải:

Ta có :

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{2x+1}-1}{x(x+1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{x(x+1)(\sqrt{2x+1}+1)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2}{(x+1)(\sqrt{2x+1}+1)} = \frac{2}{(0+1)(1+1)} = 1\end{aligned}$$

Vậy để hàm số đã cho liên tục tại $x = 0$ thì:

$$f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$$

Chọn đáp án A

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x+1+\sqrt[3]{x-1}}{x} & \text{khi } x \neq 0 \\ 2 & \text{khi } x = 0 \end{cases}$$

Bài 5: Cho hàm số . Khẳng định nào sau đây đúng nhất

- A. Hàm số liên tục tại $x_0 = 0$
- B. Hàm số liên tục tại mọi điểm nhưng gián đoạn tại $x_0 = 0$
- C. Hàm số không liên tục tại $x_0 = 0$
- D. Tất cả đều sai

Lời giải:

Ta có: $f(0) = 2$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+1+\sqrt[3]{x-1}}{x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(1 + \frac{1+\sqrt[3]{x-1}}{x} \right) \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \left(1 + \frac{1}{1-\sqrt[3]{x-1}+x-1} \right) = 2 = f(0) \end{aligned}$$

Vậy hàm số liên tục tại $x = 0$.

Chọn đáp án A

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - x - 2}{\sqrt{x - 2}} + 2x & \text{khi } x > 2 \\ x^2 - x + 3 & \text{khi } x \leq 2 \end{cases}$$

Bài 6: Cho hàm số . Khẳng định nào sau đây đúng nhất

- A. Hàm số liên tục tại $x_0 = 2$
- B. Hàm số liên tục tại mọi điểm
- C. Hàm số không liên tục tại $x_0 = 2$
- D. Tất cả đều sai

Lời giải:

Ta có :

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 2^+} \left[\frac{(x+1)(x-2)}{\sqrt{x-2}} + 2x \right] \\ &= \lim_{x \rightarrow 2^+} \left[\sqrt{x-2} \cdot (x+1) + 2x \right] \\ &= (\sqrt{2-2}) \cdot (2+1) + 2 \cdot 2 = 4 \\ \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 2^-} (x^2 - x + 3) = 5 \neq \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) \end{aligned}$$

Do đó, không tồn tại $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$

Hàm số không liên tục tại $x_0 = 2$.

Chọn đáp án C

$$f(x) = \begin{cases} \frac{3 - \sqrt{9 - x}}{x} & , 0 < x < 9 \\ m & , x = 0 \\ \frac{3}{x} & , x \geq 9 \end{cases}$$

Bài 7: Cho hàm số . Tìm m để f(x) liên tục trên $[0; +\infty)$ là.

A. $1/3$

B. $1/2$

C. $1/6$

D. 1

Lời giải:

TXĐ: $D = [0; +\infty)$.

Với $x = 0$ ta có $f(0) = m$.

Ta có:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{3 - \sqrt{9 - x}}{x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{9 - (9 - x)}{x \cdot (3 + \sqrt{9 - x})} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{3 + \sqrt{9 - x}} = \frac{1}{6}. \end{aligned}$$

Vậy để hàm số liên tục trên $[0; +\infty)$

Khi hàm số liên tục tại $x = 0$ nên:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = m \Leftrightarrow m = \frac{1}{6}.$$

Chọn đáp án C

$$f(x) = \begin{cases} a^2 x^2 & , x \leq \sqrt{2}, a \in \mathbb{R} \\ (2-a)x^2 & , x > \sqrt{2} \end{cases}$$

Bài 8: Cho hàm số . Giá trị của a để f(x) liên tục trên R là:

A. 1 và 2.

B. 1 và -1

C. -1 và 2.

D. 1 và -2

Lời giải:

TXĐ: D= R.

Với $x > \sqrt{2}$ ta có hàm số $f(x) = a^2 x^2$

liên tục trên khoảng $(\sqrt{2}; +\infty)$.

Với $x < \sqrt{2}$ ta có hàm số $f(x) = (2-a)x^2$

liên tục trên khoảng $(-\infty; \sqrt{2})$.

Với $x = \sqrt{2}$ ta có $f(\sqrt{2}) = 2a^2$.

$$\lim_{x \rightarrow \sqrt{2}^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow \sqrt{2}^+} (2-a)x^2 = 2(2-a);$$

$$\lim_{x \rightarrow \sqrt{2}^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow \sqrt{2}^-} a^2 x^2 = 2a^2.$$

Để hàm số liên tục tại $x = \sqrt{2}$

$$\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow \sqrt{2}^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow \sqrt{2}^-} f(x) = f(\sqrt{2})$$

$$\Leftrightarrow 2a^2 = 2(2-a) \Leftrightarrow a^2 + a - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 1 \\ a = -2 \end{cases}.$$

Vậy $a = 1$ hoặc $a = -2$ thì hàm số liên tục trên R.

Chọn đáp án D

Bài 9: Cho hàm số $f(x) = \frac{2x-1}{x^3-4x}$. Kết luận nào sau đây là đúng?

A. Hàm số $f(x)$ liên tục tại điểm $x = -2$

B. Hàm số $f(x)$ liên tục tại điểm $x = 0$

C. Hàm số $f(x)$ liên tục tại điểm $x = 0,5$

D. Hàm số $f(x)$ liên tục tại điểm $x = 2$

Lời giải:

Hàm số đã cho không xác định tại $x = 0$, $x = -2$, $x = 2$ nên không liên tục tại các điểm đó. Hàm số liên tục tại $x = 0,5$ vì nó thuộc tập xác định của hàm phân thức $f(x)$.

Chọn đáp án C

Bài 10: Cho $f(x) = \frac{\sqrt{x+2}-\sqrt{2-x}}{x}$ với $x \neq 0$. Phải bổ sung thêm giá trị $f(0)$ bằng bao nhiêu để hàm số $f(x)$ liên tục tại $x=0$?

A. 0

B. 1

C. $\frac{1}{\sqrt{2}}$

D. $\frac{1}{2\sqrt{2}}$

Lời giải:

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x+2} - \sqrt{2-x}}{x} \\&= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+2-2+x}{x(\sqrt{x+2} + \sqrt{2-x})} \\&= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2}{\sqrt{x+2} + \sqrt{2-x}} = \frac{1}{\sqrt{2}}\end{aligned}$$

Vậy hàm số liên tục tại $x = 0$

$$\text{Khi và chỉ khi } f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

Chọn đáp án C

II. Bài tập tự luận có lời giải

Bài 1: Cho hàm số $f(x) = \frac{x^2-1}{x+1}$ và $f(2) = m^2 - 2$ với $x \neq 2$. Giá trị của m để $f(x)$ liên tục tại $x = 2$ là:

Lời giải:

Hàm số liên tục tại $x = 2$

$$\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 2} f(x) = f(2).$$

$$\text{Ta có } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2-1}{x+1} = \lim_{x \rightarrow 2} (x-1) = 1.$$

$$\text{Vậy } m^2 - 2 = 1 \Leftrightarrow m^2 = 3 \Leftrightarrow \begin{cases} m = \sqrt{3} \\ m = -\sqrt{3} \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} \sqrt{\frac{x^2+1}{x^3-x+6}} & x \neq 3; x \neq 2 \\ b + \sqrt{3} & x = 3; b \in \mathbb{R} \end{cases}$$

Bài 2: Cho hàm số . Tìm b để f(x) liên tục tại $x = 3$.

Lời giải:

Hàm số liên tục tại $x = 3$.

$$\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 3} f(x) = f(3)$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} \sqrt{\frac{x^2+1}{x^3-x+6}} = \sqrt{\frac{3^2+1}{3^3-3+6}} = \frac{1}{\sqrt{3}}.$$

$$f(3) = b + \sqrt{3}.$$

Vậy:

$$b + \sqrt{3} = \frac{1}{\sqrt{3}} \Leftrightarrow b = -\sqrt{3} + \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{-2}{\sqrt{3}}.$$

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt[3]{x}-1}{\sqrt{x}-1} & \text{khi } x > 1 \\ \frac{\sqrt[3]{1-x}+2}{x+2} & \text{khi } x \leq 1 \end{cases}$$

Bài 3: Cho hàm số . Khẳng định nào sau đây đúng nhất.

Lời giải:

Hàm số xác định với mọi x thuộc \mathbb{R}

- Với $x < 1 \Rightarrow f(x) = \frac{\sqrt{1-x} + 2}{x+2}$

\Rightarrow hàm số liên tục

- Với $x > 1 \Rightarrow f(x) = \frac{\sqrt[3]{x} - 1}{\sqrt{x} - 1}$

\Rightarrow hàm số liên tục

- Tại $x = 1$ ta có : $f(1) = \frac{2}{3}$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\sqrt[3]{x} - 1}{\sqrt{x} - 1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)(\sqrt{x}+1)}{(x-1)(\sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{x} + 1)} = \frac{2}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sqrt{1-x} + 2}{x+2} = \frac{2}{3} = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = f(1)$$

Hàm số liên tục tại $x = 1$.

Vậy hàm số liên tục trên \mathbb{R} .

Bài 4: Cho phương trình $f(x) = x^4 - 3x^2 + x - \frac{1}{8} = 0$ (1). Chọn khẳng định đúng?

A. Phương trình (1) có đúng một nghiệm trên khoảng $(-1; 3)$.

B. Phương trình (1) có đúng hai nghiệm trên khoảng $(-1; 3)$.

C. Phương trình (1) có đúng ba nghiệm trên khoảng $(-1; 3)$.

D. Phương trình (1) có đúng bốn nghiệm trên khoảng $(-1; 3)$.

Lời giải:

Xét hàm số $f(x) = x^4 - 3x^3 + x - \frac{1}{8} = 0$

liên tục trên $[-1; 3]$.

Ta có :

$$f(-1) = \frac{23}{8}; f(0) = -\frac{1}{8};$$

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{16}; f(1) = -\frac{9}{8}; f(3) = \frac{23}{8}$$

Suy ra : $f(-1).f(0) < 0$; $f(0).f\left(\frac{1}{2}\right) < 0$;

$$f\left(\frac{1}{2}\right).f(1) < 0 \text{ và } f(1).f(3) < 0$$

Do đó phương trình có ít nhất 4 nghiệm thuộc khoảng $(-1; 3)$.

Mặt khác phương trình bậc 4 có tối đa bốn nghiệm.

Vậy phương trình có đúng 4 nghiệm thuộc khoảng $(-1; 3)$.

Bài 5: Cho hàm số $f(x) = \frac{\sqrt{x}-1}{x-1}$. Tìm khẳng định đúng trong các khẳng định sau:

(I) $f(x)$ gián đoạn tại $x = 1$

(II) $f(x)$ liên tục tại $x = 1$

(III) $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \frac{1}{2}$

A. Chỉ (I).

B. Chỉ (III)

C. Chỉ (I) và (III)

D. Chỉ (II) và (III)

Lời giải:

Tập xác định: $D = \mathbb{R} \setminus \{1\}$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x} - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{\sqrt{x} + 1} = \frac{1}{2}$$

Hàm số không xác định tại $x = 1$.

Nên hàm số gián đoạn tại $x = 1$.

Bài 6: Dùng định nghĩa xét tính liên tục của hàm số $f(x) = x^3 + 2x - 1$ tại $x_0 = 3$.

Lời giải:

Ta có: $f(x) = x^3 + 2x - 1$ tại $x_0 = 3$

* Khi đó: $f(x_0) = f(3) = 3^3 + 2 \cdot 3 - 1$

* Xét dãy số bất kì x_n với $x_n \neq 3$ và $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 3$.

Khi đó $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} (x_n^3 + 2x_n - 1) = 3^3 + 2 \cdot 3 - 1 = f(3)$

Vậy theo định nghĩa, $f(x)$ liên tục tại $x_0 = 3$.

Bài 7

a. Xét tính liên tục của hàm số $y = g(x)$ tại $x_0 = 2$. Biết:

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x^3 - 8}{x - 2} & (\text{nếu } x \neq 2) \\ 5 & (\text{nếu } x = 2) \end{cases}$$

b. Trong biểu thức $g(x)$ ở trên, cần thay số 5 bởi số nào đó để hàm số liên tục tại $x_0 = 2$.

Lời giải:

$$\begin{aligned} \text{a. với } x \neq 2 \Rightarrow g(x) &= \frac{x^3-8}{x-2} = \frac{x^3-2^3}{x-2} \\ &= \frac{(x-2)(x^2+2x+4)}{x-2} = x^2+2x+4 \\ \lim_{x \rightarrow 2} g(x) &= \lim_{x \rightarrow 2} (x^2+2x+4) = 2^2+2 \cdot 2+4 = 12 \end{aligned}$$

$$\text{Với } x = 2 \Rightarrow g(2) = 5 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2} g(x) = 12 \neq g(2) = 5$$

Vậy hàm số đã cho không liên tục tại điểm $x = 2$.

b. Nếu hàm số $g(x)$ xác định như sau:

$$g(x) = \begin{cases} \frac{x^3-8}{x-2} & (\text{nếu } x \neq 2) \\ 12 & (\text{nếu } x = 2) \end{cases} \text{ khi đó } g(x) \text{ liên tục tại } x=2$$

Vậy khi thay số 5 bởi số 12 thì hàm số liên tục tại $x_0 = 2$.

$$\text{Cho hàm số } f(x) = \begin{cases} 3x+2 & (\text{nếu } x < -1) \\ x^2-1 & (\text{nếu } x \geq -1) \end{cases}$$

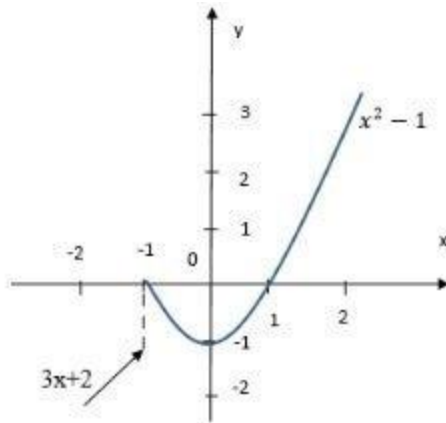
Bài 8:

a. Vẽ đồ thị hàm số $y = f(x)$. Từ đó nêu nhận xét về tính liên tục của hàm số trên tập xác định của nó.

b. Khẳng định nhận xét trên bằng 1 chứng minh.

Lời giải:

a. Đồ thị hàm số (hình bên). Từ đồ thị ta thấy số gián đoạn tại $x = -1$.

b) Ta có: $\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^-} (3x + 2) = 3 \cdot (-1) + 2 = 1$

$$\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} (x^2 - 1) = 0$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow -1^+} f(x)$$

Do đó không tồn tại $\lim_{x \rightarrow -1} f(x)$.

Cho các hàm số $f(x) = \frac{x+1}{x^2+x-6}$ và $g(x) = \tan(x) + \sin(x)$

Bài 9 Với mỗi hàm số, hãy xác định các khoảng trên đó hàm liên tục.

Lời giải:

*Đặt $f(x) = \frac{x+1}{x^2+x-6}$

Hàm số xác định khi: $x^2 + x - 6 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq 2; x \neq -3$

Vậy hàm số xác định khi $x \neq 2; x \neq -3$

Hàm f(x) là hàm phân thức nên liên tục tại mọi điểm thuộc tập xác định

Do đó, hàm số f(x) liên tục trên các khoảng $(-\infty; -3); (-3; 2); (2; +\infty)$

*Với $g(x) = \tan x + \sin x = \frac{\sin x}{\cos x} + \sin x$

Điều kiện g(x) có nghĩa: $\cos x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi$

vậy hàm số không liên tục tại điểm $x = \frac{\pi}{2} + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z})$

vì g(x) là hàm số lượng giác liên tục tại mọi x và tại đó g(x) xác định

Do đó g(x) liên tục trên các khoảng $\left(-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi \right)$ với $k \in \mathbb{Z}$

Bài 10: Ý kiến sau đúng hay sai?

"Nếu hàm số $y = f(x)$ liên tục tại điểm x_0 và hàm số $y = g(x)$ không liên tục tại x_0 , thì $y = f(x) + g(x)$ là một hàm số không liên tục tại x_0 ".

Lời giải:

Ý kiến trên đúng, vì $y = h(x) = f(x) + g(x)$ liên tục tại x_0 thì $h(x) - f(x) = g(x)$ liên tục tại x_0 (theo định lý 2 về hàm số liên tục) trái với giả thiết $g(x)$ không liên tục tại x_0 .

III. Bài tập vận dụng

Bài 1 Chứng minh rằng phương trình:

a. $2x^3 - 6x + 1 = 0$ có ít nhất hai nghiệm.

b. $\cos x = x$ có nghiệm

Bài 2 Cho hàm số $f(x) = \begin{cases} 3x+2; & x < -1 \\ x^2-1; & x \geq -1 \end{cases}$

a) Vẽ đồ thị của hàm số $y=f(x)$. Từ đó nêu nhận xét về tính liên tục của hàm số trên tập xác định của nó.

b) Khẳng định nhận xét trên bằng một chứng minh.

Bài 3 a. Xét tính liên tục của hàm số $y=g(x)$ tại $x_0=2$, biết

$$g(x) = \begin{cases} x^3-8x-2; & x \neq 2 \\ x; & x = 2 \end{cases}$$

b. Trong biểu thức xác định $g(x)$ ở trên, cần thay số 5 bởi số nào để hàm số liên tục tại $x_0=2$.

Bài 4 Cho hàm số $f(x)=x+1x^2+x-6$ và $g(x)=\tan x+\sin x$.

Bài 5 Ý kiến sau đúng hay sai ?

"Nếu hàm số $y=f(x)$ liên tục tại điểm x_0 còn hàm số $y=g(x)$ không liên tục tại x_0 thì $y=f(x)+g(x)$ là một hàm số không liên tục tại x_0 "

Bài 6 Chứng minh rằng phương trình:

a) $2x^3-6x+1=0$ có ít nhất hai nghiệm;

b) $\cos x = x$ có nghiệm.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{2x+8}-2}{\sqrt{x+2}} & x > -2 \\ 0 & x = -2 \end{cases}$$

Bài 7 Cho hàm số . Tìm khẳng định đúng trong các khẳng định sau:

$$f(x) = \begin{cases} (x+1)^2, & x > 1 \\ x^2 + 3, & x < 1 \\ k^2, & x = 1 \end{cases}$$

Bài 8 Cho hàm số . Tìm k để f(x) gián đoạn tại x= 1

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 3x + 2}{\sqrt{x-1}} + 2 & \text{khi } x > 1 \\ 3x^2 + x - 1 & \text{khi } x \leq 1 \end{cases}$$

Bài 9 Cho hàm số . Khẳng định nào sau đây đúng nhất

$$f(x) = \frac{\sqrt{2x+1}-1}{x(x+1)}$$

Bài 10 Chọn giá trị f(0) để các hàm số liên tục tại điểm x= 0.